

1. ดัชนีทุนมนุษย์(Human Capital Index : HCI)

- ดัชนีทุนมนุษย์(Human Capital Index : HCI) พัฒนาขึ้นโดยธนาคารโลก HCI เพื่อประเมินผลผลิตภาพของแรงงานในอนาคตจากการพัฒนาเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน โดยวัดผลรวมของทุนมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 18 ปี โดยพิจารณาความเสี่ยงด้านสุขภาพและ ด้านการศึกษาของประเทศ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่
  - การอยู่รอด(Survival) ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยเรียน โดยใช้อัตราเสียชีวิตของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี
  - ระยะเวลาการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน (School) วัดจากระยะเวลาที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนก่อนอายุ 18 ปี และผลสัมฤทธิ์การสอบระดับนานาชาติ โดยนำมาคำนวณเพื่อปรับเป็นระยะเวลาการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน และ
  - สุขภาพ (Health) โดยใช้อัตราการรอดในผู้ใหญ่และอัตราการเติบโตอย่างมีสุขภาพในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี
- บทความของ สศช. เมื่อ 2018 <http://doh.hpc.go.th/bs/topicDisplay.php?id=268> สภาพัฒนาใช้ HCI ในรายงานภาวะสังคมรายไตรมาส 3/2561
- ประเทศไทย ณ ปี 2561 มีคะแนน HCI อยู่ในอันดับที่ 65 ของโลกเทียบจากการจัดอันดับ 157 ประเทศทั่วโลก
- สำหรับ HCI ปี 2020 ตามลิงค์นี้ <file:///C:/Users/TIDTI/Desktop/152967.pdf>

2. ดัชนีพัฒนามนุษย์ (Human Development Index)

- ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index) หรือ HDI คือดัชนีที่บ่งบอกถึงการพัฒนาใน 3 ด้านได้แก่ ด้านสุขภาพ (วัดจาก Life Expectancy หรืออายุขัยโดยเฉลี่ยของประชากร) ด้านการศึกษา (วัดจาก Adult Literacy rate หรืออัตราการอ่านออกเขียนได้ และการเข้าชั้นเรียนโดยเฉลี่ย) ด้านเศรษฐกิจ (วัดจากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ หรือ GDP โดยแปรค่าแบบ PPP) ทั้ง 3 ตัวชี้วัดนี้นำมาประกอบเป็นดัชนีการพัฒนามนุษย์ โดยค่า HDI จะมีค่าระหว่าง 1 ถึง 1
- รายงาน Human Development Report 2019 จัดให้ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนามนุษย์ระดับสูง เป็นลำดับที่ 77 จากทั้งหมด 189 ประเทศและดินแดนตามรายงานของ UNDP ที่เผยแพร่เมื่อวานนี้ ดัชนีการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยสำหรับปี 2018 อยู่ที่ 0.765 ระหว่างปี 1990 ถึง 2019 อายุขัยโดยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดเพิ่มขึ้น 6.7 ปี ค่าเฉลี่ยจำนวนปีในโรงเรียนเพิ่มขึ้น 3.2 ปี และดัชนีคาดการณ์จำนวนปีในโรงเรียนเพิ่มขึ้น 6.2 ปี รายได้มวลรวมประชาชาติต่อคนของประเทศไทยเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 145.8 ระหว่างปี 1990-2018
- ดัชนีการพัฒนามนุษย์ปี 2019 ของประเทศไทยที่ 0.765 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนามนุษย์ระดับสูงซึ่งอยู่ที่ 0.750 และสูงกว่าประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.741

- ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิกนั้น ประเทศที่มีค่าดัชนีการพัฒนามนุษย์ใกล้เคียงกับประเทศไทยและทั้งยังมีขนาดประชากรใกล้เคียงกันคือ ฟิลิปปินส์ และเวียดนามซึ่งมีค่าดัชนีอยู่ที่ 106 และ 118 ตามลำดับ
  - รายงานปี 2019 มีหัวข้อว่า “ไปไกลกว่ารายได้ ไปเกินกว่าค่าเฉลี่ย ไปให้ไกลกว่าวันนี้: ความไม่เท่าเทียมในการพัฒนามนุษย์ในศตวรรษที่ 21” ซึ่งให้เห็นว่า แม้จะมีความก้าวหน้าระดับโลกในการแก้ไขปัญหาความยากจน ความหิวโหย และโรคภัยไข้เจ็บ เรากลับพบว่ามี ความไม่เท่าเทียมในรูปแบบใหม่เกิดขึ้น ซึ่งบ่งชี้ว่าทุกสังคมต้องมีการร่วมมือกันเพื่อการพัฒนาที่มากกว่านี้
  - “ความไม่เท่าเทียมกันในการพัฒนามนุษย์ส่งผลกระทบต่อสังคม และทำให้การทำงานร่วมกันทางสังคมอ่อนแอลง และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาลสถาบันต่างๆ และระหว่างสถาบันลดลง ความไม่เท่าเทียมนั้นทำลายเศรษฐกิจ ทำให้คนไม่สามารถทำงานและใช้ชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ”
  - รายงานนี้ของ UNDP แสดงให้เห็นว่าในปี 2018 ความก้าวหน้าในการพัฒนามนุษย์หายไปถึงร้อยละ 20 เนื่องจากความไม่เท่าเทียมในการกระจายการศึกษา ระบบสาธารณสุขและและมาตรฐานความเป็นอยู่
- อ่านรายงานเกี่ยวกับประเทศไทยฉบับเต็มที่นี่

http://hdr.undp.org/.../themes/hdr_theme/country-notes/THA.pdf

3.ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HIA)

- สภาพัฒน์ จัดทำ HIA ครั้งแรกเมื่อปี 2558
- ประกอบด้วยดัชนีย่อย 8 ด้านได้แก่
  - ด้านสุขภาพ
  - ด้านการศึกษา
  - ด้านชีวิตการงาน
  - ด้านรายได้
  - ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม
  - ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน
  - ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร
  - ด้านการมีส่วนร่วม

Download เอกสาร HIA ปี 2562 <https://fliphtml5.com/intrd/oapd/basic>